

ESAU ANYAM ITIE-AKPAN ESIE QNQ JACOB
Genesis 25:27-34; 27:1-40
QYQHQ UKPEP-ÑKPO 22 – Eke Mkparawa

IKQ IBUOT: “Enyin Jehovah edu ke kpukpru ebiet, ese mme idiqk owo ye nti” (Mme Ñke 15:3).

Abraham ama oduñ ke esisit ini ke Haran. Ndien ke ini enye okoyomde ñwan qnq Isaac, eyen esie, enye ama qdqn eyen ufok esie ete aka ke oruk esie man ekemek enye. Eyen-ufok oro ama obup Abasi ete ada imq usun man ikeme ndimek eti eyen-añwan, ndien Rebekah ama ekem ke kpukpru se ekeyomde. Rebekah ama ebiere ndika isqñ emi Abraham ye Isaac ekeduñde; ndien enye ama akabare edi ñwan Isaac.

Edikpeme Ndidi Edisana

Isaac ye Rebekah ema enyene nditq amana-iba iren, edi mmq ikedighe ukem-ukem. Esau, emi ekedide akpa eyen, akama ndidu ke ikot nnyuñ mbiat ini esie ke nditop utop, ke ini Jacob akamade nditie ke ufok nnyuñ ntq iñwañ. Usen kiet, ke ini Esau òkonyoñde utop esie, biqñ ama qdqn enye, idem onyuñ emem enye. Enye ekekere ete ke biqñ qmøñ owot imq edieke enye midiaha udia ke ini oro, ke ntre, enye ama ebeñe Jacob ekpri udia esie. Oro edi ñkari emi asua ukpoñ nnyin enyenede: enye eyetiñ qnq owo ete ke enye enyene ndinam ñkpø usop-usop, ke ntre ifet iduhe nditiñ nnq Abasi mme ñkpø oro enen mme inenke. Jesus oyom nnyin ida ini ibet Abasi inyuñ itim ifiqk ite ke se nnyin inamde asaña ekekem ye uduak Esie. Esau ikpekakpaha ke hour kiet oro enye akpakadade anam udia esie.

Nsøñ Urua Ediom

Ke ini eyo mme ete nnyin, akpa eyen-eren ke ufok ekenyene ndida udeme inyene ete esie iba. Oro ekedi se ekotde itie akpan. Mme edidiqñ efen ye utom eketiene itie akpan, ndien akpa eyen ekedi enye emi enyenede ndikara oruk esie ke ini ete esie apkade.

Jacob ama qfiq akpan ñkpø emi esinede ke itie-akpan, ndien enye ama okut ifet ndida enye nnq idem esie. Enye ama qñwøñq ndinq. Esau udia òkötì esie, edieke enye ediñwøñde ndinq imq itie-akpan esie. Esau ama ekere abaña uwem esie ke ndo-ndo oro akan mme edidiqñ esie ye mme utom emi odude ke iso; ndien Ikq qdøhø ete, “Ntem ke Esau esin itie-akpan esie ke ndek.”

Emekeme ndikere ete ke oro ekedi ñkpø ndik ndinam, afo ñko ukpekemeke ndisime ntre. Edi tre nyuñ kere ke esisit ini. Nnyin imenyene itie-akpan ñko. Jesus akakpa man anam nnyin inyene nsinsi uwem. Nnyin imekeme ndimana nduk ke ubon nditq Abasi oto ke Iyip emi Enye òkoduókde, edieke nnyin inyimed. Edi ñwak-ñkan owo ifañ esin itie-akpan oro, enyuñ esin erinyaña oto ke ntak ekpri idiqk-ñkpø ke uwem mmq emi mmq minyimeke ndisana nyak. Ediwak mkparawa ye ikpø iban ewak ndikere ñkpø ererimbot emi ekan itie-akpan mmq. Ndusuk ini, ekpri erineñere ukwañ-usuñ esibiøñq mmq ndinyene itie-akpan mmq. Nte oro okpon akan ndudue Esau ke udia òkötì?

Ikoduhe se etiñde ebaña itie-akpan Jacob ke ediwak isua.

Ndisime Edinam Jacob

Ke ini Isaac ekekere ete ke ekem ini enye ndikpa, enye ama qdqn ekekot Esau enq enye man qnq enye akpa eridiqñ. Enye ama ebeñe Esau ete aka okowot unam ke ikot onyuñ ada oro anam udia qnq imq; ndien ke ini enye edidiade onyuñ okop uyuhø eyediqñ Esau. Rebekah ama okop etop emi, ndien nte enye okoyomde edidiqñ emi etiene eyen ima esie, enye ama enyik Jacob man abiaña ete esie. Jacob ama anam ntre, edi enye ama qbø ufen eti eti tutu osim usen mkpa esie oto ke ntak abiaña esie.

Abasi ama qñwøñq ete ke Jacob ye Esau enyene ndidi mme ada iso nnq mme idut, onyuñ qsoñq ete ke ebio owo eyenuñ etie nte ofin eyenwøñ. Abasi kpukpru ini esinanam uduak Esie osu, inyuñ iyomke uñwam ito kpukpru se Enye obotde. Jacob ekeme ndikpekenyene udeme esie usop-usop edieke enye ekpebetde man Abasi anam uduak Esie. Nte ekedide, enye ama qbø ufen ke ediwak isua ke ndikpqñ ufok esie ñkietie ikpøñ mbemiso enye okosim ebiet emi Abasi akadade enye anam ñkpø.

Ekeme ndidi ke uduot Peter ama odu ke idem Jacob. Enye ama oyom ndinam uduak Abasi, edi ikamaha ndibet ini Abasi. Mbemiso okosim usen Pentecost, Peter kpukpru ini ama anam ndudue ke abaña unana nsuhøridem emi Jesus akasuade qnq enye. Edi ke ini odudu ama okodoro enye, enye ama akabare edi ada iso ke ufok Abasi, ndien enye ama qsoñq ada ke mme eñwøñq emi enye akanamde qnq Andinyaña emi enye

mikekemeke ndinam ke ini edem. Jacob, nte akade iso, ama akabare edi ete esien Israel 12 emi andinyaña okotode ke edikem ini.

Ebe Ini

Ke ini Jacob ama ɔkɔbɔ edidiɔn̄, Esau ama ɔnyɔn̄ edi ye udia esie emi enye akanamde ke idaresit ye idorenyin ndibɔ mme edidiɔn̄ nto ete esie. Ke ini enye okokutde ete ke Jacob ama ebebem enye iso odu do, onyuñ ɔbɔ edidiɔn̄ emi Esau ekekerede ete enyene imo, enye ama atua ndot-ndot eyet. Ke ini emi enye akanyamde itie-akpan esie, enye ikofuhɔke baba, edi ke ini enye ɔduɔkde edidiɔn̄ esie, enye atua eyet. Kpa ukem ukem ñkpɔ emi otibe ɔnɔ mme anam idio. Mmɔ itimke ikere ibaña mme idio-ñkpɔ mmɔ. Edi se nte mmɔ etuade ke ini mme idio-ñkpɔ mmɔ edade mmɔ esin ke afanikɔn̄! Mmɔ ifuhɔke koro enamde idio, edi koro idio-ñkpɔ mmɔ oyomde mmɔ okut.

Ke Mme Hebrew 12:17 nnyin ikot: "Ke ukperedem, ke ini enye okoyomde ndibɔ eridiɔn̄ nda, ekponore enye enim ke ñkañ kiet (enye ikonyuñ ikwe ifet ndikabare esit), okposuk edi nte oyomde eridiɔn̄ oro ye mmɔñeyet." Nnyin imokut mme mbiet ñkpɔ emi ke Ñwed Abasi nte mme owo enamde idio edian Abasi ke anyan ini, inyuñ inyeneke ini ndikabare esit. Nte uwut-ñkpɔ, nditq Egypt ema esin ndiyak nditq Israel ekpoñ obio mmɔ okposuk edi nte Abasi ama ɔkɔdɔn̄ ñkpɔsɔn̄ ufen ɔnɔ mmɔ. Ke akpatre, ke ini mmɔ ema eketqñ ñdiwɔrɔ, nditq Egypt ema etiene mmɔ ke edem. Ndien Nditiq Israel ema esaña ebe ke Ididuot Inyañ ke utibe usuñ. Mme asua mmɔ ema etiene mmɔ ke edem; ndien ke ini nditq Abasi ema ekesaña ebe, mmɔñ ama oto edi editq onyuñ ofuk kpukpru nditq Egypt. Mmɔ ikenyeneke ifet ndikabare esit.

Saul ekedi akpa edidem Israel, owo emi Abasi ekemekde ndida nditq Esie usuñ. Ke eritqñ, enye ama ɔsuhoř idem onyuñ okop uyo Abasi, edi ke mme isua ke iso, mme idio-ñkpɔ esie ema ekpon emi akanamde Abasi esin enye ndidi edidem (I Samuel 15:23). Saul ama ɔbɔñ akam ediwak ini ke oro ebede, edi Ikɔ Abasi akanam itiñke ino nnyin ite ke enye ama akabare esit. Edidqñ ete ke imedue koro ima iduɔ iduk ke idomo ikanyañake enye. Ke akpatre, enye ama iduɔ ke ofut esie, ntre nnyin ifiɔk ite ke enye ikedukke obio Abasi.

Mfuhɔ edikpon didie ke ini anam idio atuade eyet ke ini enye ama okodu ke ediwak isua inyuñ inyimeke ndikabare esit: "Ukpeñe emebe, nda-eyo omokure, ndien ika-inyañake nnyin" (Jeremiah 8:20).

Eñwɔñ Emi Ekeñwɔñode Enɔ Esau

Ke ndot-ndot esit Esau, enye ama obup ete esie mme ekpri edidiɔn̄ ikosuk isuhɔke ino enye. Isaac ama ɔnɔ enye edidiɔn̄ emi midibighike, onyuñ etiñ ɔnɔ enye ete, okposuk edi enye edinamde ñkpɔ ɔnɔ eyen-eka esie ke ekpri ini, ke akade iso, ɔkpɔnɔ oro eyesibe ke itoñ esie. Oro akada itie ke ini nditq Edom, emi ekedide ubon Esau, ekesɔñde ibuot ye Judah, emi ekedide ubon Jacob (II Ndidiem 8:20-22).

MME MBUME

1. Ewe ekedi eyen ima Rebekah, Jacob mme Esau?
2. Esau akanyam itie-akpan esie ɔnɔ nso?
3. Ke ukperedem ini, nte Esau ama atua mkpɔfiɔk ke edinam emi?
4. Nso ukpep-ñkpɔ ke oro ekpep nnyin?
5. Anie akanam Jacob abiaña ete esie?
6. Ikafañ ke Jacob okosu nsu ɔnɔ ete esie?